

ДО 10-РІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ АКАДЕМІЙ НАУК

23 вересня 2003 р. виповнюється 10 років укладанню в Києві угоди про створення Міжнародної асоціації академій наук (МАН). Це міжнародна неурядова організація, створена для об'єднання зусиль академій наук у вирішенні найважливіших наукових проблем, а також у збереженні зв'язків між науковими організаціями, що історично склалися, задля продовження могутніх наукових традицій та шкіл пострадянського простору і створення нових проектів. Асоціація об'єднує на правах повноправних членів науковців національних академій наук Азербайджану, Білорусі, В'єтнаму, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану та України, а також Словацької академії наук, яка має статус спостерігача. Беззмінним президентом МАН є президент Національної академії наук України академік НАН України Б.Є. Патон. З 1994 р. МАН є державновизнаною організацією в Україні.

Наукова рада (голова — академік НАН України Б.Є. Патон) діє при МАН з 1995 р. МАН, зокрема, опікується обміном річними звітами академій наук, що входять до її складу, інформацією про міжнародні конференції, семінари та ін. Створена при МАН Рада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів національних академій наук (голова Ради — академік НАН України А.С. Онищенко) координує постійну роботу з обміну науковою періодикою та монографіями і впровадженням інформаційних технологій в цьому процесі. Консультаційна рада (голова — академік НАН України А.П. Шпак), створена у 1998 р., націлена на вивчення та поширення досвіду охорони і практичного використання інтелектуальної власності з позицій як міжнародного права, так і національних юридичних норм та положень. Друкованим органом МАН є Бюлетень МАН, 28 номерів якого вийшли друком упродовж її діяльності.

Для розширення та всебічного сприяння науковій діяльності Асоціація намагається налагодити контакти не лише з науковими організаціями, а й з владними структурами країн, академії наук яких є членами МАН.

Поза це, МАН не є закритою організацією, орієнтованою на пострадянський простір. Асоціація працює в тісному співробітництві з іншими міжнародними організаціями, зокрема, має найтісніші

контакти з ЮНЕСКО, за підтримки якої, а також Європейської комісії у жовтні 2001 р. провела міжнародний симпозіум "Роль міжнародних організацій у розвитку загальноєвропейського науково-технологічного простору".

Інститут археології НАН України ніколи не переривав свої тісні контакти з колегами з країн пострадянського простору. Серед інших проєктів у рамках співробітництва з академіями наук — членами МААН Інститут проводить значну роботу по дослідженню, зокрема, проблем давньослов'янських і давньоруських старожитностей разом з науковцями РАН. Протягом багатьох років працює спільна експедиція з дослідження старожитностей Шестовиці під керівництвом члена-кореспондента НАН України професора А.П. Моці, в якій беруть участь співробітники Інституту археології НАН України, Інституту археології РАН, Чернігівського педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка, Університету м. Фронтхейм (Норвегія), Брянського педагогічного університету та університетів інших країн СНД. Науковці ІА НАН України (д-р істор. наук Р.В. Терпиловський) та ІА РАН (д-р істор. наук А.М. Обломський) протягом 1993—2002 рр. проводили спільні дослідження ранньослов'янських пам'яток на території України (Сумська обл.) і Росії (Липецька та Курська обл.), за результатами яких підготовлена низка публікацій.

Науковці Росії (Державний Ермітаж, ІІМК, МГУ, ІА РАН, ГІМ), активно співпрацюючи з українськими колегами, досліджують пам'ятки часу античності та середньовіччя в Севастополі й на Гераклеїському півострові, у Керчі та на її околицях, у Гірському й Степовому Криму.

Українські вчені-археологи беруть участь у дослідницьких проєктах, що проходять під егідою Російської АН, разом з колегами з країн СНД працюють у рамках проєктів країн далекого зарубіжжя.

У зв'язку з цим зазначимо, що археологічна наука, як і будь-яка інша галузь, не може обмежувати свої інтереси сучасними політичними кордонами. Об'єкт її дослідження лежить у віддаленому минулому, історична карта якого не завжди відповідає політичним реаліям сучасності. Тісне співробітництво вчених-археологів нашої країни, надзвичайно насиченої археологічними пам'ятками, з колегами із близького та далекого зарубіжжя дає змогу отримувати результати, які належать насамперед людству, збагачувати загальносвітову історичну та культурну спадщину.